

Kun
1500
for hele
sættet

Plankebord med bænke – til hele familien

De flotte og solide havemøbler her bygger du af enkle planker, som du finder i hvert et byggemarked, og af værktøj har du stort set kun brug for en skruemaskine og en sav.

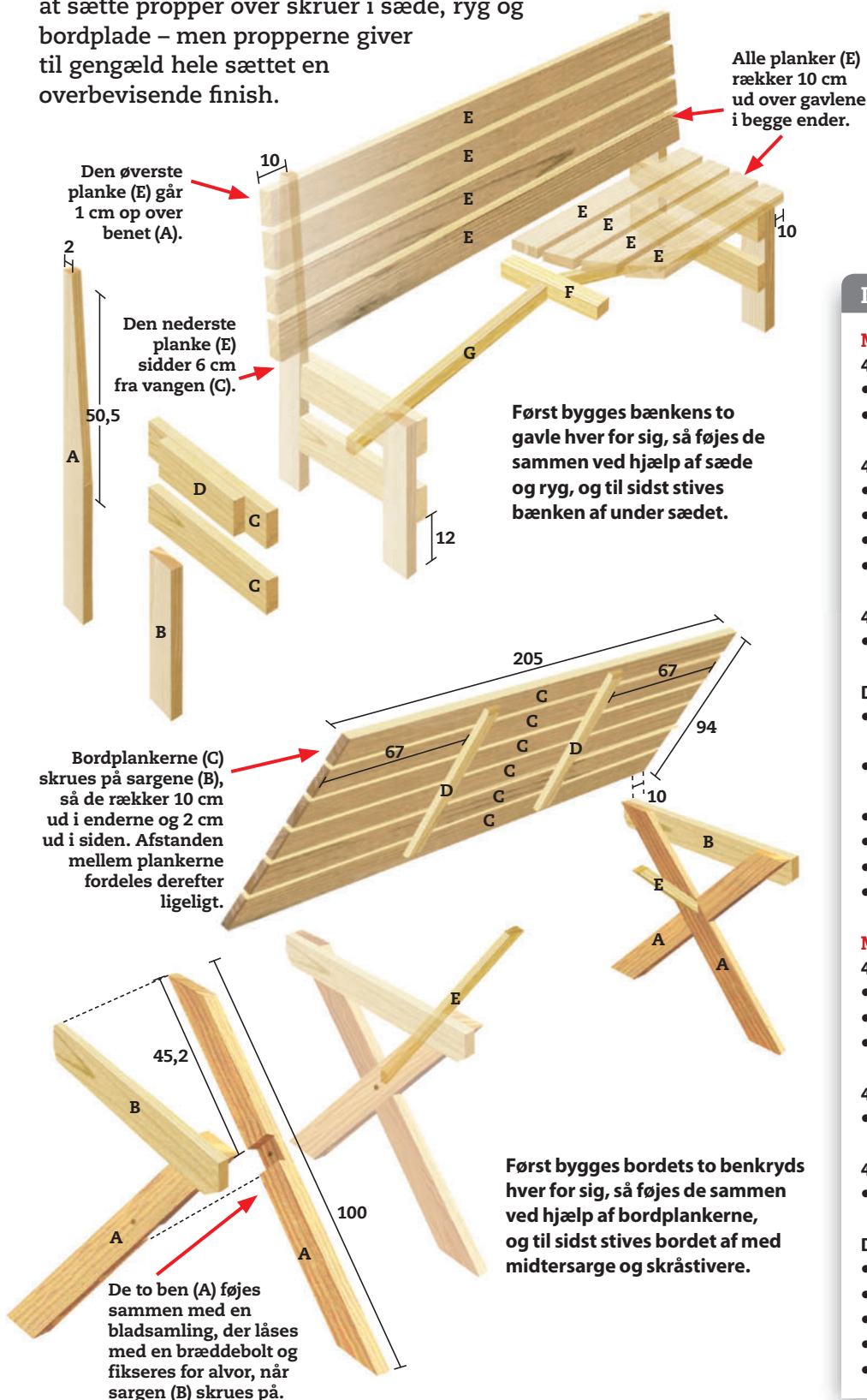
Du kan trygt invitere på en frokost i haven om et par uger, selvom du ikke har bordet og bænken endnu. Møblerne bygger du af de mest udbredte udgaver af konstruktionstræ i byggemarkederne, og du kan klare opgaven med en minimal værktøjskasse. Som altid kan du lette arbejdet med en god maskinpark, men nødvendig er den ikke – ligesom du selv undervejs flere steder kan vælge, hvor fine detaljer du vil arbejde med afhængigt af din tid, din energi og dit værktøj.

Du kan uden videre gøre bord og bænke kortere eller lidt længere – de solide planker skal nok holde, og sættet blæser heller ikke væk uden videre.

Vi bygger på billederne bænke og bord, før vi maler dem, fordi det så er lettere at se processen. Vil du beskytte sættet bedst muligt, giver du delene oliegrunder og træbeskyttelse, før de samles – og maler så en sidste gang.

Havesæt af solide planker

Bordet og bænken her bygger du af blot tre forskellige dimensioner træ – alle med samme tykkelse. Det boltes og skrues sammen med enkle samlinger. Skal det være rigtig nemt, lader du blot være med at sætte propper over skruer i sæde, ryg og bordplade – men propperne giver til gengæld hele sættet en overbevisende finish.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Utrolig enkelt, når du husker på, at du helt på egen hånd bygger et rigtig godt sæt havemøbler fra bunden.

TIDSFORBRUG:

3-5 dage plus male-/tørretid

PRIS:

1500 kroner i alt – og så har du bolte og skruer tilovers.

DET HAR VI BRUGT

Materialer til en af bænkenene

45 x 120 mm høvlet fyr/gran:

- 2 bagben (A) a 90 cm
- 2 forben (B) a 39,5 cm

45 x 95 mm høvlet fyr/gran:

- 4 vanger (C) a 58 cm
- 2 mellemstykker (D) a 35 cm (tilpasses)
- 8 sæde- og rygplanker (E) a 178 cm
- 1 afstivning (F), 36 cm

45 x 45 mm høvlet fyr/gran:

- 2 skråstivere (G) a 70 cm (tilpasses)

Desuden:

- Bræddebolte m. skive og møtrik, 8 x 100 mm, 32 stk.
- Træskruer, rustfri, 5 x 55, 6 x 80 og 6 x 100 mm
- Træpropper til karmskruer, 32 stk.
- PU-lim, udendørs type
- Oliegrunder
- Træbeskyttelse, halvdækkende

Materialer til bordet

45 x 120 mm høvlet fyr/gran:

- 4 bordben (A) a 100 cm (tilpasses)
- 2 sarge (B) a 90 cm
- 6 bordplanker (C) a 205 cm

45 x 95 mm høvlet fyr/gran:

- 2 midtersarge (D) a 85 cm

45 x 45 mm høvlet fyr/gran:

- 2 skråstivere (E) a 60 cm (tilpasses)

Desuden:

- Bræddebolt, skive, møtrik, 8 x 70 mm, 2 stk.
- Træskruer, rustfri, 5 x 55 og 6 x 80 mm
- Træpropper, 24 stk., evt. af rundstok
- Oliegrunder
- Træbeskyttelse, halvdækkende

Bænkens to gavle samles hver for sig

Bænken bygges i fire runder: Først bygger du de to gavle, så samler du dem ved at skrue sædet på, så føjer du ryglænet til, og til sidst forstærkes bænken med skråstivere neden under sædet.

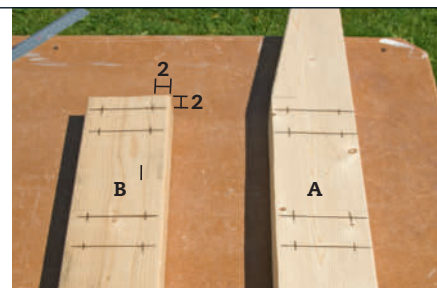
For at gøre tingene enkle arbejder vi med rette vinkler – men ryglænet giver vi en behagelig hældning ved at skære den forreste kant af bagbenet skråt af.

Bolte og møtrikker samler delene.

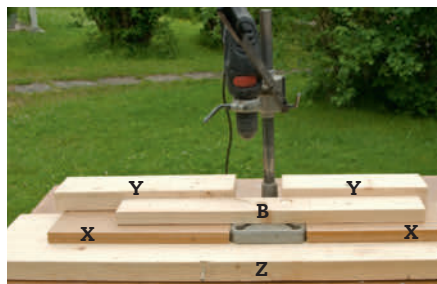

1 Den øverste del af bagbenet (A) skæres skråt af, så ryglænet vil hælde lidt bagover. Snittet starter 2 cm inde foroven og føres 50,5 cm ned ad benet.

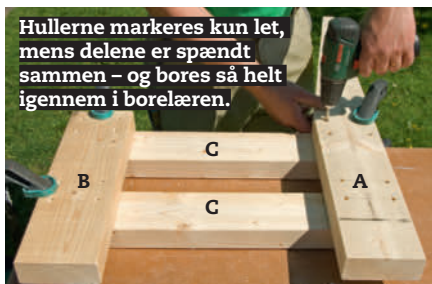
TIPS: En dyksav på skinnelæder arbejder bedst.

2 Hullerne til bolte i benene (A og B) tegnes op. De skal sidde præcis 2 cm inde fra alle sider i samlingerne. Laver du en borelære som i næste trin, er tværstregen vigtigst, afstanden fra kanten giver sig selv.

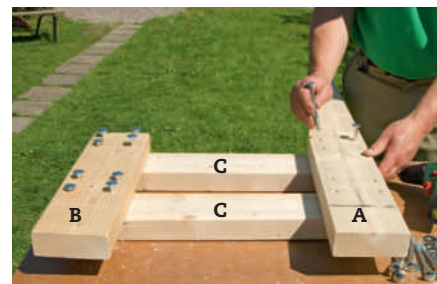

3 Vi bygger en borelære med en borestander, som boremaskinen kan spændes fast i. Planet (X) og anslaget (Y) skrues på en bund (Z), så er vi sikre på at bore vinkelret ned præcis 2 cm fra bagkanten.

Hullerne markeres kun let, mens delene er spændt sammen – og bores så helt igennem i borelæren.

4 Og så borer vi 8 mm huller til alle boltene i ben (A og B) og vanger (C). Først borer vi i benene (A og B). Så spænder vi dem på vangerne (C) og borer en smule gennem hullerne, resten bores i borelæren.

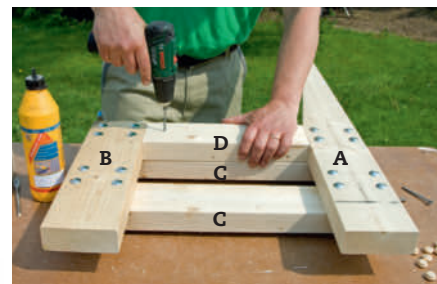
5 Ben (A og B) og vanger (C) samles med træbolte. De stikkes ind fra gavlens yderside. Det sidste stykke kræver en hammer, her låser halsens kanter den fast i træet. Luk med skive og møtrik.

Møtrikkerne spændes til på brædeboltene – der selv griber i træet, så de ikke drejer med rundt.

6 Indersiden af den øverste vange (C) tilføjes et mellemstykke (D). Det korte stykke betyder, at skruerne i ryg og sæde vil sidde lige langt fra kanten. Vi giver det lidt udelim, før det sættes på plads.

7 Mellemstykket (D) skrues fast på vangen med et par 6 x 80 mm skruer. Limen kunne måske holde alene, men skruerne gør, at vi straks kan gå videre.

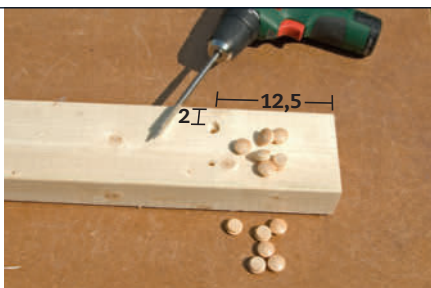
Sæde og ryg skrues på – og proppes flot af

Både sæde og ryglæn består af høvlede 45 x 95 mm planker. Vi har her gjort dem 178 cm lange, hvilket er 27 cm kortere end bordpladen, det passer fint sammen. Du kan fint ændre længden, og så er det fornuftigt at bevare den lille forskel.

De skruer, der holder plankerne, dækker vi med propper. Det forlænger bænkens levetid, og propperne, der er beregnet til at skjule karmskruer, er en flot lille detalje.

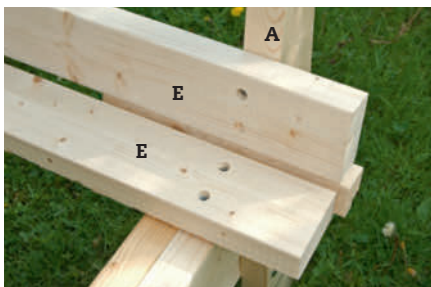
3 De to yderste sædeplanker (E) skrues fast på gavlen med 6 x 100 mm skruer. Skruenhovedet forsvinder ned i den første, brede del af hullet, og tjek så, at der nu er plads til træproppen over skruen.

1 Vi borer for til skruer og træpropper i alle sæde- og ryglæn (E). Hullerne børes 12,5 cm fra enden og 2 cm fra kanten, så vi bruger borelæren igen. Først 1 cm med et 14 mm bor, så igennem med et 6 mm bor.

2 Gavlene spændes sammen med de to yderste sædeplanker (E). De enhåndsbetjente spændevinger gør det enkelt at stille op og rette til, så gavlen er 10 cm inde fra enden af planken.

4 De to yderste ryglæn (E) skrues på gavlen (på det bageste ben (A)). Ret omhyggeligt ind, så gavlene sidder vinkelret på sædet, og afstanden ind fra enden på ryglænplanken er 10 cm, før de skrues fast.

5 De sidste planker (E) fordeles jævnt i både sæde og ryg. Læg de to planker ind mellem de fastgjorte planker, mål den samlede luft – og del den ligeligt, det vil sige med en tredjedel i hver sprække.

TIPS

Ret de skarpe kanter af med en skrå fas, hvis du vil gøre bænken lidt rarere at sidde på og røre ved, og kanterne bliver stærkere. Har du en overfræser, kan det gøres på overraskende få minutter. Pas bare på, at du ikke laver en fas på de kanter, der stødes ind mod andet træ.

6 De sidste planker (E) i sæde og ryg skrues fast. Tvingerne gør det nemt at spænde dem fast på den rette placering og finjustere, inden du sætter skrueerne i.

7 Træpropperne limes fast over skruenhovederne med PU-lim til udebrug. Slå dem evt. i med en hammer.
TIPS: Hæld lidt lim op i en skål, og stryg limen på propperne med en pensel.

Bænken stives af på undersiden

Selvom sæde og ryg giver bænken god stabilitet, øger vi styrken med to lange skråstivere på undersiden.

De mødes på midten på en kort plankestump, der samtidig samler plankerne i sædet. For at gøre den lidt mere elegant og mindre synlig kan du rette den korte kant af med en bred 45 graders fas både foran og bagpå.

1 Midt på undersiden af sædet sætter vi en afstivning (F). Den skrues fast nedfra med 6 x 80 mm skruer, som vi sætter forskudt for at øge styrken.

2 Skråstiverne (G) gøres fast mellem afstivningen (F) og vangerne (C). De to skråstivere passes til med skrå snit og skrues fast med 5 x 55 mm skruer.

Først bygger du bordets to krydsben

Bordets krydsben er solide, og når de foroven samles med sargen, står de urokkeligt fast på tværs af bordet.

Benene skæres med 45 graders snit og krydses midtpå – eller lidt lavere, så de er mindre i vejen, men så bliver bordet ikke helt så stabilt. Vi laver en bladsamling, hvor vi fjerner halvdelen af træet. Det er en enkel samling, og den gør det følgende arbejde enklere og pænere.

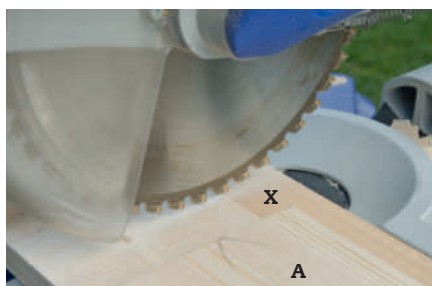
1 Hvor benene (A) krydser, fjernes halvdelen af godset. Det kan du gøre uden de store problemer på gammeldags vis med fukssvans og stemmejern, men en kapsav med udtræk gør det rigtig nemt.

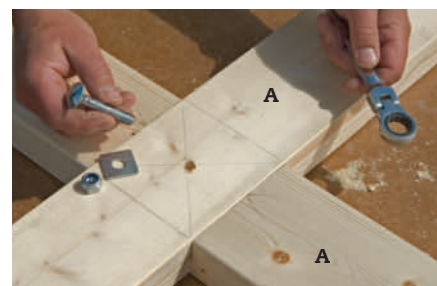
2 Kapsavens dybdestop stilles, så snittene præcis når halvt ned igennem benene. Skærer du ind fra begge sider i en rest af plankerne, ser du straks, når du har ramt den helt rigtige dybde.

3 Efter en række tætte snit med kapsaven slår du resterne af med en hammer. Det er her, den gamle tømmer før i tiden stod og sled med brede stemmejern.

4 De sidste rester rasper vi væk med kapsaven ved at køre planken rundt under klingens. For at kunne nå helt frem skal benet holde afstand til savens anlæg, og derfor lægger vi en lægte (X) ind bag det.

5 Krydsbenet samles med en brædebolt. De to ben (A) bør passe så fint, at de danner en helt ret vinkel. De samles med en bolt ligesom bænkenes ben. Her når boret helt igennem på én gang.

goerdetselv.dk

Find mange flere havemøbler på goerdetselv.dk/havemobler

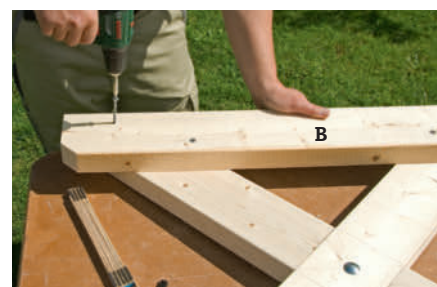
Få mere glæde af dine havemøbler med grillbord, hyndeboks og altankasser.

Et helt andet bud på møbler til terrassen: bord og bæk, der er lige til at slå sammen.

3 flotte møbler til terrassen

En rigtig FLYDER

Efter frokosten i det fri kan du slappe af i denne flotte liggestol, som du bygger med inspiration fra USA.

6 Sargen (B) skrues på benene (A) med et par 6 x 80 mm skruer i hver side. Tjek først, at de er helt i vinkel. **TIPS:** Skær evt. hjørnet af sargen af, så der er god plads til gæsternes ben ved bordet.

MATERIALER

Rustfri skruer er den sikreste løsning, når det gælder om at undgå rust. Udeskruer med belægning som Ruspert og Climate er billigere og holder fint i normalt træ og i normalt klima, men er der salt i luften, syre i træet eller trykimprægning, er det sikrere med rustfri skruer.

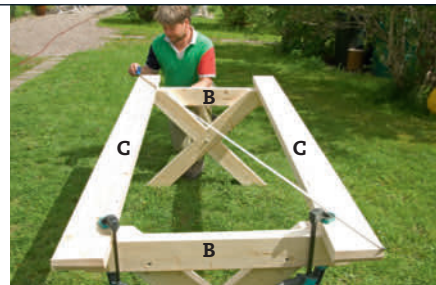
Krydsbenene samles med planker

De to krydsben samles ved hjælp af bordplanker. Som ved bænken begynder vi med at gøre de to yderste planker fast, og derefter fordeler vi de resterende jævnt.

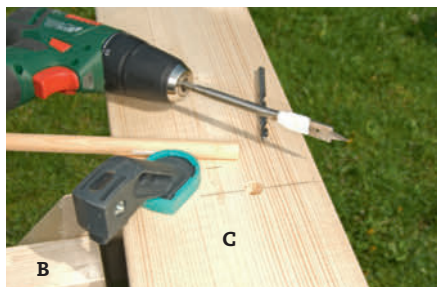
Skrueerne, der holder plankerne fast, sidder på bordfladen og vender lige op i regnen, så de må proppes af. Hvor vi på bænken lod propperne stikke frem, skal de her ligge i plan med planken, så vi skærer dem af en rundstok.

1 Spænd de yderste bordplanker (C) fast på det ene benkryds, mens den anden ende af planken ligger oppe på dit arbejdsbord. De skal række 2 cm ud over sargen (B) i begge sider.

2 Det andet benkryds spændes på den anden ende af plankerne. Tvingerne gør det nemt for dig at justere alt på plads. Du sikrer, at bordet er helt i vinkel ved at sikre, at diagonalerne er lige lange.

3 De to planker (C) skrues fast på sargene (B) med 80 mm skruer – vi sætter lige nu kun en enkelt skrue i hver samling. Vi borer 1,5 cm ned med et 13 mm bor, og så ned til sargen med et 6 mm bor.

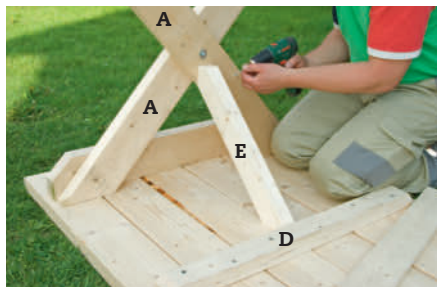
4 De resterende bordplanker (C) gøres fast. De fordeles jævnt, spændes på – og skrues fast med to 6 x 80 mm skruer i alle samlinger, når alt er rettet til, også vinklen i forhold til benene, så de står lodret.

5 Skrueerne proppes af med 13 mm rundstok. Du kan skære alle propper af på overlængde fra start – eller gøre som her og lime enden af stokken fast, skære resten af, lime den fast i næste hul osv.

6 Stokken skæres af umiddelbart over bordplanken med en fintandet sav. En multicutter gør det let og hurtigt. **TIPS:** Skal det være optimalt, laver du dine propper med et propbor – det her er lettere.

7 Bordet stives af på undersiden med to midtersarge (D) og to skråstivere (E) – omtrent som vi gjorde det med bænken. Sargene gøres fast først, og så skråstiverne.

Bordet slibes af – i første omgang skal propperne slibes ned i plan med bordplankerne. Derefter grunder og maler vi hele sættet.